

Spis Treści

1. **Decyzje administracyjne**
2. **Wyjątki od Przepisów**
3. **Ubiór zawodnika**
- 3.1 **Mężczyźni**
- 3.2 **Kobiety**
4. **Ustawianie bil do rozbicia / „nabijanie” stołu**
5. **„Sędzia na sali gier” - rozgrywanie meczów**
6. **Karanie niesportowego zachowania**
7. **Protesty i odwołania**
8. **Zakres obowiązków Sędziego**
9. **Partycypacja Sędziego**
10. **Odmiana 8-bil – uzupełnienie**
11. **Przywracanie pozycji bil**
12. **Akceptacja wyposażenia i warunków do gry**
13. **Opróżnianie łuz**
14. **Przerwa w grze - „czas” (time-out)**
15. **Kolejne uderzenia rozbijające**
16. **Ustawianie bil do rozbicia w odmianę 9-bil**
17. **Wymogi dodatkowe uderzenia rozbijającego**
18. **Zmiana toru przemieszczania się bili**
19. **Pomiar czasu zagrywania (shot-clock)**
20. **Faule „tylko na bili białej”**
21. **Spóźnienia**
22. **Ingerencja z zewnątrz - zapobieganie**
23. **Instruktaż trenera (coaching)**
24. **Nieprzewidziane sytuacje**
25. **Miejsce przebywania zawodnika w trakcie meczu**
26. **„Równoczesny” kontakt bil**
27. **Potwierdzenie „bili zamrożonej”**

[Komentarz do opracowania: rodzaj męski został użyty jako obowiązujący, dla uzyskania przejrzystości tekstu. Sformułowanie: „odmiana gry” (gier) określa tu konkretną dyscyplinę sportu rozgrywanego pod auspicjami Polskiego Związku Bilardowego.]

1. Decyzje administracyjne

Niniejsze regulacje precyzują zasady i wymagania dotyczące spraw, których nie omawiają Przepisy (ubiór zawodników, składanie protestów i odwołań, spóźnienia, itp.), a które powinny być stosowane jednolicie dla potrzeb jakościowej standaryzacji wszystkich dyscyplin sportów bilardowych. Stosowanie niektórych Regulacji może być różne dla potrzeb poszczególnych imprez, np. schemat rozgrywek, ilość setów lub opcje rozbijania w danej partii. Kierownictwo danego Turnieju ma prawo określania, które regulacje znajdą zastosowanie w jego całości (lub części). Regulacje nie są merytorycznie Przepisami; Przepisy są zawsze niepodważalne i nadrzędne względem Regulacji.

2. Wyjątki od Przepisów

Zasady postępowania, zawarte i opisane w Przepisach, nie mogą być w jakikolwiek sposób zmieniane (lub reinterpretowane), dopóki nie uzyska się na to zezwolenia WPA. Wydać je może jedynie Dyrektor Sportowy WPA lub oddelegowany na daną imprezę Przedstawiciel WPA. Pisemny opis zmiany i wyjaśnienia jej dotyczące muszą zostać przedstawione (i być powszechnie dostępne) najpóźniej na odprawie zawodników.

3. Ubiór zawodnika

Ubiór zawodnika musi zawsze spełniać wymogi rangi zawodów; musi być czysty, odpowiedni, w zadbanym stanie. Jeśli zawodnik nie jest pewien prawidłowości swego stroju powinien on skonsultować swe wątpliwości z Dyrektorem Turnieju, którego opinia jest wiążąca i ostateczna. W sytuacjach wyjątkowych Dyrektor Turnieju może dopuścić warunkowo nieodpowiedni strój np. po zagubienie bagażu w trakcie podróży lotniczej. Za niedostosowanie swego stroju do wymogów turnieju zawodnik może być zdyskwalifikowany.

Jeśli odpowiednie zarządzenie nie stanowi inaczej, wymagania niniejszych Regulacji są obowiązujące. Poniżej znajdują się opisy określające poprawny strój zawodnika w zawodach rozgrywanych pod auspicjami WPA i zrzeszonych organizacji.

3.1 Mężczyźni

Obowiązuje koszula lub koszulka typu "polo", dowolnego koloru i z przynajmniej krótkim rękawem; muszą być one czyste, zadbane i w dobrym stanie. Przez cały czas trwania turnieju koszula (lub koszulka) musi być wsunięta w spodnie. Koszulki typu „T-shirt” są zabronione.

Obowiązują długie, wizytowe spodnie; muszą być one czyste, zadbane i w dobrym stanie; kolor spodni jest nieistotny. Dżinsy i sztruksy są zabronione; jednakże dopuszczalny jest dżinsowy krój spodni.

Obuwie musi spełniać wymogi wizytowego i pasować do reszty ubioru. Tenisówki, sandały, itp. są zabronione. Obuwie stylizowane na styl sportowy (tylko jednolite, wykonane ze skóry lub materiałów skóropodobnych) może być używane, ale tylko, jeśli bezwarunkowo spełnia wymogi akceptowalnego jako wizytowe; ocena Dyrektora Turnieju jest w tej kwestii wiążąca i ostateczna.

3.2 Kobiety

Obowiązuje wizytowa bluzka, sukienka, koszula lub koszulka typu "polo" z rękawem; muszą być one schludne, zadbane i zakrywające ramiona. Koszulki typu „T-shirt” są zabronione.

Obowiązują długie, wizytowe spodnie; muszą być one czyste, zadbane, w dobrym stanie; kolor spodni jest nieistotny. Dozwolone jest noszenie spódnicy, jednakże musi ona zakrywać kolana. Dżinsy i sztruksy są zabronione; jednakże dopuszczalny jest dżinsowy krój spodni.

Obuwie musi spełniać wymogi wizytowego i pasować do reszty ubioru. Tenisówki, sandały, itp. są zabronione. Obuwie stylizowane na styl sportowy (tylko jednolite, wykonane ze skóry lub materiałów skóropodobnych) może być używane, ale tylko, jeśli bezwarunkowo spełnia wymogi akceptowalnego jako wizytowe; ocena Dyrektora Turnieju jest w tej kwestii wiążąca i ostateczna.

4. Szablon do ustawiania bil

4. Szablon

Szablon może być używany do odmian gry: 8-bil, 9-bil, i 10-bil. Zabroniony jest do odmiany 14/1.

4.1 Układanie szablону

Stół musi być oznaczony przez rozpoczęciem zawodów: lina pionowa musi być namalowana dla ułożenia szablону. Linia musi być wystarczająco długa, by przechodziła przez dolny i górny otwór w szablónie.

4.2 Usuwanie szablónu

Po rozbiciu, szablon musi być usunięty ze stołu przez sędziego tak szybko jak to możliwe bez poruszenia żadnej bili. Jeśli sędzia nie jest obecny przy stole, a bile utrudniają zdjęcie szablónu, przeciwnik musi być obecny przy stole, żeby usunąć szablon. Jeśli nie ma przeszkód, zawodnik przy stole może usunąć szablon bez ingerencji przeciwnika.

Z obecnością sędziego lub bez niego, szablon może być usunięty jeśli nie więcej niż dwie bile utrudniają jego usunięcie. Wyjątek od tej zasady dotyczy sytuacji, gdy 1 lub więcej

Opracował: Adam Gajda – Przewodniczący Krajowej Komisji Sędziowskiej PZBił jest zmrożonych i utrudniają jego usunięcie. W tym przypadku szablon pozostaje na miejscu do czasu, aż zmrożone bile nie stanowią już przeszkody do usunięcia szablonu. Do usunięcia szablonu sędzieu lub przeciwnik może używać znaczników w postaci pozycjonera lub kostek kredy, które są w jego dyspozycji, by oznaczyć miejsce przeszkadzających w usunięciu szablonu bile. Po usunięciu szablon musi być umieszczony z dala od pola gry, także band, a pozycje bil muszą być przywrócone.

4.3 Specyfikacja szablonu

Szablon powinien być wykonany z tworzywa sztucznego, nie grubszy niż 0,14 mm i nie wpływający w żaden sposób na stół. Szablon nie może być przyklejony do powierzchni gry.

5. „Sędzia na sali gier” - rozgrywanie meczów

W określonych warunkach turnieje rozgrywane mogą być w sytuacji – „Sędzia na sali gier”. Wtedy, w odróżnieniu od sytuacji „Sędzia przy stole”, jeden Sędzia odpowiedzialny jest jednocześnie za kilka stołów, na których rozgrywane są mecze. W tym wypadku, zawodnicy są nadal zobowiązani do przestrzegania wszystkich obowiązujących reguł gry. Procedura postępowania jest wtedy następująca:

Obowiązki Sędziego spoczywają na nie grającym aktualnie zawodniku. Jednakże, jeśli przed wykonaniem danego uderzenia, zawodnik zagrywający sądzi, że jego przeciwnik (będący wtedy „w roli” Sędziego) nie będzie w stanie poprawnie ocenić zagrania, powinien on (przed jego wykonaniem) wezwać „Sędziego na sali”. Również zawodnik pełniący aktualnie obowiązki Sędziego powinien (przed wykonaniem danego zagrania) wezwać „Sędziego na Sali, lecz tylko w sytuacji, kiedy uważa, że jego ocena może nie być obiektywna lub jeśli nie życzy sobie o tym zagranie decydować.

Każdy z zawodników ma prawo nakazania natychmiastowego „zawieszenia” (i obowiązek zawieszenia) gry do momentu upewnienia się, że dane zagranie będzie prawidłowo ocenione.

Jeśli w sytuacji „Sędzia na Sali” wystąpi pomiędzy zawodnikami jakakolwiek różnica zdań, powinni oni natychmiastowo wezwać Sędziego. Jeśli Sędzia nie widział sytuacji powodującej spór, ma on prawo i obowiązek zbadania sytuacji w ostrożny i odpowiedzialny sposób, wliczając w to zapytanie do osób, które, w jego opinii są wiarygodne, przejrzanie zapisu video lub przeanalizowanie zagrania i jego możliwych konsekwencji. Jeśli jednak w danej sytuacji Sędzia nie ma możliwości podjęcia odpowiedzialnej i sprawiedliwej w jego opinii decyzji, zaś zdania tych zawodników są nadal podzielone, zakłada się, że faul nie wystąpił i rozstrzyga się za korzyść zawodnika zagrywającego.

6. Karanie niesportowego zachowania

Przepisy i Regulacje pozwalają Sędziemu (oraz innym oficjalnym przedstawicielom) na względną swobodę w nakładaniu kar za niesportowe zachowanie. Wiele czynników determinuje podjęcie takiej decyzji, np. „historia” zawodnika, uprzednie występki, istotność przewinienia, informacje, jakie zawodnicy otrzymali na odprawie zawodników, itp.

Dodatkowo, poziom zawodniczy i rodzaj imprezy ma tu również znaczenie; dla porównania, doświadczeni zawodnicy postrzegani powinni być jako wytyczający pozytywne standardy dla relatywnie początkujących, którzy być może nie mieli jeszcze okazji w pełni przyswoić wszystkich obowiązujących zasad, również tych zwyczajowych.

7. Protesty i odwołania

Pierwszą osobą, z którą (w jakiegokolwiek sprawie) kontaktuje się zawodnik rozgrywający swój mecz powinien być Sędzia. W przypadku potrzeby podjęcia decyzji, Sędzia ma prawo ewaluować sytuację na podstawie wszelkich czynników, które uważa za istotne. Jeśli zawodnik nie zgadza się z decyzją Sędziego (nie dotyczy orzeczeń dotyczących poprawności wykonania zagrań, patrz **Przepisy 1.10**), ma on prawo do konsultacji z

Opracował: Adam Gajda – Przewodniczący Krajowej Komisji Sędziowskiej PZBił kolejno (1) Sędzią Głównym i (2) Dyrektorem Turnieju. W turniejach sankcjonowanych decyzja Dyrektora Turnieju jest wiążąca i ostateczna.

W Mistrzostwach Świata WPA zawodnikowi przysługuje dodatkowo prawo odwołania do Dyrektora Sportowego WPA, jeśli został na ten Turniej delegowany. W tym przypadku, przed rozpatrzeniem odwołania, musi zostać złożony depozyt w wysokości \$100. W przypadku rozpatrzenia odwołania niekorzystnie dla zawodnika, depozyt staje się własnością WPA.

Zawodnikowi przysługuje jednorazowe prawo zwrócenia się do Sędziego o powtórna ocenę zagrania lub zmianę decyzji. Jeśli zawodnik, po raz kolejny, zwraca się do Sędziego w tej samej sprawie, uznaje się to natychmiastowo za niesportowe zachowanie (6.17).

8. Zakres obowiązków Sędziego

Sędzia orzeka we wszelkich sprawach dotyczących przestrzegania i stosowania Przepisów, oceny zagrań, orzeka o faulach i przewinieniach, dba o odpowiednie warunki do współzawodnictwa i podejmuje stosowne decyzje. Sędzia ma prawo zawiesić rozgrywanie meczu lub turnieju jeśli warunki współzawodnictwa nie są odpowiednie; również jeśli jego orzeczenie lub decyzja są prawidłowo kwestionowane. Sędzia ogłasza faule i konkretne zgrania w myśl Przepisów; odpowiada na pytania dotyczące brzmienia Przepisów (np. ilość fauli, opcje po błędzie rozbicia), jednakże nie wyjaśnia ani zasad ich stosowania, ani wynikających z tego konsekwencji, nie udziela porad. Sędzia może, na żądanie zawodnika, podać i odebrać wspornik. W szczególnych przypadkach, Sędzia (lub osoba przez niego wyznaczona) może odsunąć przeszkadzającą zawodnikowi lampę nad stołem.

W przypadku obowiązywania zasady „trzech fauli”, Sędzia informuje zawodnika o popełnieniu drugiego z rzędu faulu (nie wymagane przez Przepisy, jedynie w celach informacyjnych) oraz obowiązkowo, przed wykonaniem uderzenia, w którym może zostać popełniony trzeci z rzędu faul. Jeśli popełnione faule są odnotowywane na oficjalnej tablicy wyników (widocznej dla zawodników), uznaje się to za wystarczające ostrzeżenie.

9. Partycypacja Sędziego

Sędzia odpowiada na pytania zawodników dotyczące aktualnego stanu rzeczy (czy bila znajduje się w obszarze trójkąta lub w polu bazy, jaki jest aktualny wynik, ile punktów potrzeba do zwycięstwa, ile fauli ma przeciwnik, itd.). Sędzia udziela wszelkich informacji zgodnie ze swoją wiedzą i umiejętnościami, jednakże jakakolwiek w tej materii pomyłka Sędziego nie zabezpiecza zawodnika przed konsekwencjami wynikającymi z niepoprawnego zagrania lub błędnej interpretacji Przepisów (patrz [Przepisy Ogólne 1.1](#)).

Sędziemu nie wolno udzielać jakichkolwiek porad lub wyrażać subiektywnych opinii, które mogą wpływać na grę zawodnika (zawodników), np. czy zgranie jest możliwe do wykonania poprawnie, czy jest możliwa kombinacja, jaki jest stan stołu.

10. Odmiana 8-bil – uzupełnienie

Jeśli zostało już dokonane przyporządkowanie grupy bil a zawodnik omyłkowo (nieintencjonalnie) zagra i wbije bilę przeciwnika, faul musi zostać ogłoszony przed wykonaniem kolejnego zagrania. Jeśli stwierdzenie (nieintencjonalnej) zamiany nastąpi później, partia zostanie przerwana i powtórzona; zawodnikiem rozbijającym będzie ten, który rozbijał przerwana partię.

11. Przywracanie pozycji bil

W przypadku wystąpienia konieczności zmiany pozycji bil, wyłącznie Sędzia wykonuje to zadanie, najlepiej jak pozwala mu na to zasób posiadanych informacji oraz umiejętności. Ma on prawo poprosić o konsultację kogokolwiek, opinia taka nie będzie jednak dla Sędziego wiążąca. Zawodnik może jednorazowo zwrócić się do Sędziego o powtórne rozważenie położenia bil, po tym jednakże decyzja Sędziego jest ostateczna i wiążąca.

12. Akceptacja wyposażenia i warunków do gry

Po rozpoczęciu Turnieju lub konkretnego meczu zawodnikowi nie przysługuje prawo kwestionowania klasy lub jakości wyposażenia zapewnionego przez Organizatora, chyba, że Sędzia lub Dyrektor Turnieju przychylił się do opinii zawodnika.

Jakiegokolwiek zastrzeżenia w tej materii muszą zostać zgłoszone przed rozpoczęciem Turnieju lub meczu.

13. Opróżnianie łuz

Aby bila mogła być uznana za wbitą musi spełnić warunki opisane w [Przepisie 8.3](#).

Chociaż opróżnianie łuz jest zadaniem Sędziego, ostateczna odpowiedzialność za bezbłędne wykonanie tej czynności spoczywa po stronie zawodnika aktualnie zagrywającego. Jeśli Sędzia nie jest obecny „przy stole”, zawodnik zagrywający ma prawo samodzielnego opróżniania łuz, każdorazowo musi on jednak wyraźnie poinformować o swym zamiarze przeciwnika.

14. Przerwa w grze - “czas” (time-out)

Jeśli wytyczne dla danego Turnieju nie stanowią inaczej, w trakcie meczu rozgrywanego do dziewięciu (9) wygranych partii w odmianę 8-bil oraz do trzynastu (13) wygranych partii w odmianę 9-bil, każdemu zawodnikowi (drużynie) przysługuje prawo do jednej, pięciominutowej (5 min) przerwy (time-out). Jeśli mecze są krótsze, zawodnikom prawo do przerwy nie przysługuje. Jeśli zawodnik życzy sobie wykorzystać swoją przerwę w meczu, musi on: (1). powiadomić o swoim zamiarze Sędziego i (2). upewnić się, że Sędzia informację tą przyjął do wiadomości oraz odnotował to w protokole meczu, i (3). upewnić się, że stół został w prawidłowy sposób oznaczony; obecnie standardowym oznaczeniem stołu dla sytuacji „time-out” jest umieszczenie kija bilardowego (tak, aby był widoczny) na stole.

W czasie wykorzystywania przez zawodnika jego przerwy, przeciwnik jest zobowiązany do pozostania w wyznaczonym dla niego miejscu (krześle); jeśli rozpocznie on wykonywanie jakiegokolwiek czynności, która nie byłaby wykonywana standardowo w trakcie rozgrywania meczu (zabronione jest również wykonywanie jakichkolwiek zagrań), uznaje się to natychmiastowo za wykorzystanie jego przerwy i w trakcie tego meczu, żadnemu z zawodników przerwa nie będzie już przysługiwała.

Przerwa w odmianach 8-bil i 9-bil może być wykorzystana w każdym momencie pomiędzy zakończeniem jednej i rozpoczęciem kolejnej partii; gra jest wtedy zawieszona do momentu powrotu lub powtórnej gotowości do gry jednego lub obu zawodników (drużyn), nie dłużej jednak niż na 5 minut. W odmianie 14.1 wykorzystanie przerwy może być rozpoczęte w trakcie ponownego ustawiania bil; zawodnik zagrywający może następnie kontynuować swoją kolejkę jeśli jego (nie zagrywający) przeciwnik zdecydował o wykorzystaniu swojej przerwy; on zaś, odchodząc od stołu, powinien zażądać od Sędziego nadzorowania gry zawodnika zagrywającego na czas swojej nieobecności oraz upewnić się, że zostało ono podjęte - w przeciwnym wypadku nie przysługuje mu prawo kwestionowania czegokolwiek, co wydarzyło się pod jego nieobecność.

Zawodnik wykorzystujący swoją przerwę jest faktycznie nadal zawodnikiem będącym w trakcie rozgrywania swojego meczu; dotyczą go wszystkie obostrzenia z faktem tym związane; jeśli rozpocznie on wykonywanie jakiegokolwiek czynności nie omówionej Przepisami (która nie byłaby wykonywana standardowo w trakcie rozgrywania meczu), zwłaszcza takiej, która mogłaby zaszkodzić wizerunkowi imprezy lub sportu, podlega natychmiastowo konsekwencjom wynikającym z [Przepisu 6.17 Niesportowe zachowanie](#). Jeśli zawodnikowi, ze względu na zły stan zdrowia, niezbędne są częstsze przerwy, Dyrektor Turnieju może złagodzić restrykcje, uzgadniając indywidualnie niezbędną ilość przerw; wtedy jednakże stan zdrowia zawodnika musi być potwierdzony ważnym zaświadczeniem lekarskim, precyzującym możliwości jego organizmu w tym zakresie.

15. Kolejne uderzenia rozbijające

Opracował: Adam Gajda – Przewodniczący Krajowej Komisji Sędziowskiej PZBił

Decyzję o kolejności wykonywania uderzeń rozbijających podejmuje Dyrektor Turnieju, może ona różnić się od standardowej procedury omówionej w Przepisach. Przykładowo, zawodnikiem wyznaczonym do wykonania uderzenia rozbijającego w kolejnej partii może być zwycięzca partii poprzedniej lub zawodnicy mogą rozbijać naprzemiennie po trzy partie każdy.

16. Ustawianie bil do rozbicia w odmianę 9-bil

Jak omówiono w [Przepisie 2.2](#) bile (oprócz bili1 i bili9) nie powinny być ustawiane do rozbicia w jakimkolwiek logicznym, powtarzającym się układzie. Jeśli Sędzia nie jest obecny „przy stole”, a zawodnik uważa, że jego przeciwnik ustawia bile „powtarzalnie”, powinien on zwrócić się do Sędziego o dokonanie obserwacji. Jeśli Sędzia stwierdzi, iż istnieją wątpliwości co do poprawnego ustawiania bil do rozbicia, powinien on udzielić danemu zawodnikowi ostrzeżenia. Z chwilą ostrzeżenia zawodnika, jakakolwiek powtórna wątpliwość Sędziego co do poprawności ustawiania bil podlega natychmiastowo konsekwencjom [Przepisu 6.17 Niesportowe zachowanie](#).

17. Wymogi dodatkowe uderzenia rozbijającego

Dyrektor Turnieju może wyznaczyć dodatkowe wymagania dotyczące uderzenia rozbijającego w odmianach, które wymagają „otwartego” (dynamicznego) rozbicia, np. odmiana 9-bil lub 10-bil. Przykładowo, wymogiem może być konieczność umieszczenia bili białej do rozbicia w jednym lub kilku określonych miejscach w polu bazy („break box”).

18. Zasada Trzy Bile na Pole Bazy

1. W wyniku uderzenia rozbijającego minimum trzy bile obiektowe muszą być wbite, lub przekroczyć linię pola bazy. Przykładowo, jeśli jedna bila zostanie wbita z rozbicia, wtedy co najmniej dwie obiektowe muszą przekroczyć linię pola bazy, jeśli dwie bile zostaną wbite, co najmniej jedna bila musi przekroczyć pole bazy.

Za przekroczenie linii pola bazy uznaje się sytuację, w której krawędź bili nachodzi na linię pola bazy.

2. Jeśli zawodnik nie spełni warunków z punktu 1., ale poza tym jego rozbicie będzie poprawne, przeciwnik ma możliwość zaakceptowania sytuacji na stole i kontynuacji gry lub oddania gry przeciwnikowi.

3. Akceptując sytuację na stole, wchodzący gracz nie może wykonać zagrania typu „push – out”, musi wykonać poprawne zagranie.

4. Jeśli przeciwnik odda zagranie rozbijającemu, ten może wykonać zagranie typu „push – out”. Po takim zagraniu przeciwnik może podjąć grę lub prawo zagrywania przekazać rywalowi.

5. Jeśli przeciwnik nie spełni wymogów punktu 1., ale w trakcie rozbicia wbije bilę nr 9, bila ta jest reponowana przed kolejnym zagranie.

19. Zmiana toru przemieszczania się bili

Typowym przykładem jest sytuacja, kiedy w przypadku „nieczystego” uderzenia (miscue) w trakcie rozbicia zawodnik próbuje zatrzymać białą bilę „zagarniając” ją kijem lub ręką. Tego typu zachowania są absolutnie zabronione, podlegają natychmiastowo konsekwencjom zgodnie z wytycznymi [Przepisu 6.17](#), jako że niedopuszczalny jest jakikolwiek intencjonalny kontakt z bilą oprócz kontaktu kapki przesuwanej w przód kija z bilą białą. W zależności od rezultatu takiego nieprawidłowego zachowania Sędzia zastosuje odpowiednią do przewinienia karę ([6.17](#)).

20. Pomiar czasu zagrywania (shot-clock)

Sędzia, Dyrektor Turnieju lub każdy z grających w danym meczu zawodników może w każdym momencie zażądać oceny czasu zagrywania konkretnego zawodnika. Wtedy, na podstawie podjętej (lub poczynionej uprzednio) obserwacji przebiegu gry, Sędzia lub

Opracował: Adam Gajda – Przewodniczący Krajowej Komisji Sędziowskiej PZBił

Dyrektor Turnieju mogą zdecydować o nałożeniu pomiaru czasu w danym meczu. Jeśli taka decyzja zostaje podjęta, do kontroli tego meczu wyznacza się osobę, która mierzy czas zagrań obu zawodników. Rekomenduje się standardowo 35 sekund na wykonanie pojedynczego zagrania; z możliwością udzielenia werbalnego ostrzeżenia, kiedy pozostanie ostatnie 10 sekund. Raz na partię (lub na każdy rozgrywany trójkąt w odmianę 14.1) każdemu zawodnikowi przysługuje prawo przedłużenia czasu o 25 sekund. Pomiar czasu zagrania rozpoczyna się w momencie kiedy wszystkie bile na stole znieruchomią (przestaną się poruszać lub wirować) i trwa do czasu aż nastąpi kontakt kapki kija z bilą białą w momencie zagrania. Jeśli zawodnik do momentu upływu dozwolonego na zagranie czasu nie wykona uderzenia, jest to faul z konsekwencjami typowymi dla danej odmiany gry **Po uderzeniu rozbijającym czas może być przedłużony, ale nie dłużej niż do 60 sekund.**

21. Faule "tylko na bili białej"

Jeśli mecz nie jest sędziowany, może on być rozgrywany wg zasady "faule tylko na bili białej". Oznacza to, że przypadkowe dotknięcie lub poruszenie bili (za wyjątkiem bili białej) nie jest faulem, chyba że ma to bezpośredni wpływ na efekt końcowy aktualnego zagrania (np. jeśli tor toczącej się bili przypada na miejsce, w którym uprzednio znajdowała się poruszona bila). Jeśli zatem poruszenie bili nie miało wpływu na zagranie, przeciwnik może pozostawić bilę w miejscu, w którym zatrzymała się ona po poruszeniu, ma też prawo zażądać od zawodnika zagrywającego przywrócenia pierwotnego położenia tej bili - zawodnicy uzgadniają wtedy jej pozycję. Jeśli zawodnik zagrywający zignoruje żądanie przeciwnika i wykona kolejne zagranie, jest to faul z konsekwencjami typowymi dla danej odmiany gry.

22. Spóźnienia

Obowiązkiem zawodnika jest gotowość do rozpoczęcia meczu o wyznaczonym wcześniej czasie. Jeśli zawodnik się spóźnia, z chwilą pojawienia się na Sali gier musi bezzwłocznie rozpocząć mecz; jeśli zawodnik nie rozpocznie gry po upływie piętnastu minut od wyznaczonego wcześniej terminu rozpoczęcia meczu, mecz ten natychmiastowo przegrywa. Rekomenduje się, w przypadku nieobecności zawodnika, po upływie pięciu minut ogłosić pierwsze wezwanie ponagląjące, po upływie kolejnych pięciu minut drugie wezwanie. Po upływie czternastu minut od wyznaczonego terminu rozpoczęcia meczu ogłasza się ostateczne ostrzeżenie „...pozostała jedna minuta do rozpoczęcia meczu...”. W przypadku powtórzenia się spóźnienia zawodnika w tym samym turnieju lub cyklu rozgrywek, dopuszcza się zmianę „trybu oczekiwania” na przegraną „w trybie natychmiastowym”.

23. Ingerencja z zewnątrz - zapobieganie

Antycypując konsekwencje sytuacji, o której stanowi **Przepis 1.9 Ingerencja z zewnątrz** Sędzia, jeśli zaobserwuje prawdopodobieństwo wystąpienia ingerencji (fizycznej lub werbalnej) z zewnątrz (np. ze strony publiczności lub zawodników na sąsiednim stole), ma prawo chwilowo wstrzymać grę aby ingerencji tej zapobiec.

24. Instruktaż trenera (coaching)

Dopuszczalna jest w czasie trwania meczu sytuacja, w której trener (opiekun lub obserwator) usiłuje udzielić instruktażu grającemu zawodnikowi. Dopuszcza się również możliwość, w której zawodnik taki instruktaż akceptuje. Jednakże, żadne z powyższych nie może odbywać się w trybie konsultacji lub wskazówek powtarzających się przed każdym (lub prawie każdym) zagranie. W dyskrekcji Sędziego (lub Dyrektora Turnieju) jest ocena oraz bieżące wyznaczenie dopuszczalnego zakresu przekazu takich informacji. Trener (osoba udzielająca instrukcji zawodnikowi) nie powinna w żadnym wypadku zbliżać się do stołu; jeśli Sędzia uzna, że ingerencja takiej osoby wykracza poza dopuszczalne zwyczajowo granice lub w jakikolwiek sposób przeszkadza w meczu (bądź wpływa znacząco na jego przebieg), ma on prawo podjęcia adekwatnej interwencji,

Opracował: Adam Gajda – Przewodniczący Krajowej Komisji Sędziowskiej PZBił
poczynając od nakazu natychmiastowego zaprzestania jakiejkolwiek komunikacji (obustronnie) do usunięcia ingerującej osoby z Sali gier włącznie.
Przerwa „time-out” może być, w zakresie instruktażu, wykorzystana w dowolny sposób.

25. Nieprzewidzianie sytuacji

Może się zdarzyć, że w czasie rozgrywania meczu (lub turnieju) zaistnieje sytuacja, której nie omawiają szczegółowo (lub w ogóle) Przepisy. Podjęcie odpowiedniej do sytuacji (możliwie bezszkodowej) decyzji jest wtedy wyłączną kompetencją Sędziego (lub Dyrektora Turnieju). Przykładowo, wobec braku możliwości dokończenia meczu na danym stole (lub w danym dniu), w sytuacji, kiedy odtworzenie układu bil jest zbyt trudne lub niemożliwe, Sędzia może ogłosić aktualnie rozgrywaną partię jako nierozstrzygniętą, itp.

26. Miejsce przebywania zawodnika w trakcie meczu

W trakcie rozgrywania meczu, zawodnik, który aktualnie nie ma prawa zagrywania powinien pozostawać na swoim, wyznaczonym miejscu (krześle). Jeśli zawodnik, z jakiegoś powodu, potrzebuje pomocy (asysty) lub musi opuścić wyznaczone dla niego miejsce, jest on zobowiązany uzyskać zezwolenie Sędziego na podjęcie jakichkolwiek czynności. Jeśli zawodnik samowolnie opuści wyznaczone dla niego miejsce podlega on natychmiastowo konsekwencjom zgodnie z wytycznymi **Przepisu 6.17 Niesportowe zachowanie**.

27. “Równoczesny” kontakt bil

Jeśli bila biała uderza prawidłową bilę obiektową oraz inną bilę w tym samym czasie i percepcyjnie nie jest możliwe zdeterminowanie z absolutną pewnością, która z nich została uderzona jako pierwsza, zakłada się, że zagranie zostało wykonane poprawnie.

28. Potwierdzenie “bili zamrożonej”

Sędzia powinien ocenić pozycje bil i wyraźnie ogłosić “bile zamrożone”, np. jeśli bila obiektowa styka się “trwale” z bandą lub jeśli bila biała jest styczna z bilą obiektową (efektywnie z bilą obiektową, która nie jest prawidłową do zadeklarowania bilą). Zawodnik aktualnie nie zagrywający, w adekwatnej sytuacji, może od Sędziego takiej oceny zażądać. Zawodnik zagrywający musi uwzględnić to żądanie i pozostawić Sędziemu wystarczającą ilość czasu na dokonanie oceny pozycji bil; może również sam takiej oceny zażądać.